

СТАНОВИЩЕ

бух. „Яко Сакъзов“ № 26
София 1504, тел: 9446999

от доцент д-р Георги Стоянов Николов, дм,

член на Научно жури по обявен конкурс за „Професор”,
назначено със заповед на Директора на НЦЗПБ №271/13.06.2013 г.,
на основание чл.4 и чл.29 от ЗРАСРБ и решение на НС на НЦЗПБ
(Протокол 03/12.06.2013)

Относно: конкурс за заемане на академичната длъжност “Професор”
в област Висше образование, 7. „Здравеопазване и спорт”, по професионално
направление 7.1. Медицина и научна специалност 01.06.23 “Имунология”
за нуждите на Отдел „Имунология и Алергология” на НЦЗПБ, обявен в Държавен
вестник брой 21 от 01. 03. 2013 год.

с единствен кандидат доцент д-р Мария Християнова Николова, дмн,
Завеждащ отдел „Имунология и Алергология” и „Национална референтна лаборатория
по имунология” в Национален център по заразни и паразитна болести

Доц. д-р Мария Християнова Николова е с 25-годишна професионална дейност.
През 1990 г. постъпва като редовен докторант в Лаборатория „Моноклонални
антитела” НЦЗПБ. През 1994 г. защитава успешно образователна и научната степен
„Доктор”. През 1995 г. придобива медицинска специалност „Клинична имунология” и
е назначена за научен сътрудник в „Централна лаборатория по имунология” на НЦЗПБ.
От 2002 г. е доцент в същата лаборатория. От м. януари 2012 г. е Завеждащ отдел
„Имунология и алергология” и „Националната референтна лаборатория по
имунология” в НЦЗПБ. През същата година защитава успешно Докторат за
присъждане на научната степен „Доктор на науките” на тема „Механизми за регулация
на Т-клетъчния имуноен отговор и клиничното им значение”. Владее отлично
английски, френски и руски езици. Придобила е допълнителна квалификация в Англия
и Франция. Член е на редица български и международни научни и професионални
организации.

Доц. Николова участва в конкурса с общо 96 научни труда. След назначаването
й за Доцент в „Националната референтна лаборатория по имунология” е публикувала
шестдесет и два научни труда.

Научните публикации включват:

- 2 дисертационни труда;
- 76 научни публикации, издадени в международни научни списания с Импакт фактор (42 публикации) и в български научни списания (34 статии);
- 8 глави в учебници и сборници (6 международни и 2 български).

Доц. Николова е представила и 96 резюмета от участия в международни (51) и национални (45) научни конгреси и симпозиуми. Голяма част от резюметата са публикувани в авторитетни международни списания.

Общият импакт фактор на списанията с публикациите е 113.80.

Доц. Николова е представила справка за 236 цитирания от чужди автори и 29 – от български учени.

Оригиналните научно-теоретични приноси на доц. д-р Мария Николова са в следните основни направления:

1. Идентифициране и характеризиране на нови епитопи на човешките В-лимфоцити, миелоидни клетки, Т-лимфоцити, НК-клетки и туморни клетки.
2. Проучване на механизмите на протективния противоифекциозен имунитет, обективизиране и формулиране на различни феномени и етапи в него. Формулирани са основни закономерности на протективния имунен отговор и нарушенията му в условия на хронично антигенно дразнене.
3. Формулиран е механизъм за дискретен ефект на регулаторните (CD25^{hi} FoxP3+CD4) Т-лимфоцити с инхибиращи функции върху CD8 Т-лимфоцитните популации и избирателно инхибиране на апоптозата на паметовите CD8 Т-лимфоцити от регулаторни CD4 FoxP3+ Т-лимфоцити (Treg) посредством регулиране на взаимодействието на PD1/ PD-L1.
4. Демонстрирана е патогенетична роля на субпопулацията Treg/CD39+ в условията на хронична HIV инфекция.
5. Разработен е оригинален подход за селективно елиминиране на В-лимфоцити с патологична реактивност посредством специфично инхибиране с химерно антияло, съдържащо епитоп на патологичния антиген (автоантиген или алерген) и вариабилен сегмент, разпознаващ В-клетъчен рецептор с инхибираща активност.

От оригиналните за България научни приноси на доц. Николова могат да се отбележат:

1. Осъществяването на първите сравнителни изследвания върху флоуцитометрията и имунохистохимията като подходи за диагностична оценка на NHL.
2. Събирането на данни за честотата на аберантната експресия на миелоидни маркери при остра лимфоидна левкоза и е обсъдено диагностичното и прогностичното им значение.
3. Мониторингът на имунното възстановяване в хода на комбинираната антиретровирусна терапия при болни с ХИВ/СПИН.
4. Провеждането на систематични наблюдения върху динамиката на количественото възстановяване на основните лимфоцитни популации, имуноглобулините и нивата на цитокините след автоложна трансплантация на хемопоетични стволови клетки.
5. Проследяването на възстановяването на клетъчно-медиацияния имунитет при пациенти с алогенна трансплантация на стволови клетки.
6. Проучване на механизмите на имуномодулация при използването на оригиналните български терапевтични препарати: Dentavax, Respivax, IVIG, Calgevax, българския прополис.

Научно-приложните приноси на доц. Николова могат да се обобщят както следва:

1. Създадени са 11 хибридомни линии, секретирани моноклонални антитела срещу антигени на човешки лимфоцити, част от които са реализирани като търговска продукция на НЦЗПБ.
2. Разработване, въвеждане и утвърждаване на многопараметърната флоуцитометрия в диагностичната практика.
3. Въвеждане в диагностичната практика на методи за флоуцитометрична оценка на антиген-специфичен Т клетъчен отговор при HIV, EBV, CMV, HBV и МТВ, NK цитотоксична активност и др.
4. Дефиниране на показатели за оценка на клетъчния протективен и възпалителен имунен отговор. След анализ на 39 фенотипни и функционални параметри е предложен диагностичен алгоритъм за оценка на пациенти с имунно възпаление.

5. Изработени са референтни граници на използваните в диагностичния алгоритъм параметри при здрави лица в българска популация, което създава възможност за директното им приложение в лабораторната практика.
6. Участва активно в разработването, апробирането и въвеждането на система за междулабораторен качествен контрол на измерванията във флуцитометричните лаборатории.

Доц. Мария Николова участва активно в учебно-преподавателската работа на отдел „Имунология и Алергология“ на НЦЗПБ. Нейната средна учебна натовареност през последните пет години е била 196,8 часа. Тя е била научен ръководител на двама дипломанти от Биологическия факултет на СУ „Климент Охридски“ и на 4 докторанта. За два месеца през 2012 г. доц. Николова води Обучение на френски студенти по магистърска програма като гост-преподавател в университета Пари Ест Кретье, Франция.

Доц. Николова ръководи или участва в работните колективи на 10 научни проекта. 8 от тях са финансирани от Фонд НИ на МО, а 2 са българо-френски проекта, финансирани по програма Рила.

През последните години доц. Николова осъществява и рецензентска дейност. Участва в научни журита за провеждане на конкурс за заемане на академична длъжност главен асистент (2) и доцент (2), както и за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ (4).

Доц. Мария Николова е член на редица научни и професионални организации: Европейско клинично дружество по СПИН, Европейска мрежа по флуцитометрия, Балканска и Европейска федерация на имунологичните дружества (EFIS), Българската асоциация по клинична имунология, секция Имунология към СУБ, на която понастоящем е секретар.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Кандидатът в обявения конкурс доцент д-р Мария Християнова Николова, дмн отговаря напълно на условията на чл.21, ал.1 от ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане, приет от НС на НЦЗПБ: има научна степен „Доктор на науките“, 96 научни труда, 23 от които са публикувани в реномирани международни списания с висок Импакт фактор 113.80. Представени са данни за 265 цитирания на нейни трудове.

Доц. Николова е изявен учен със значими, оригинални научно-теоретични и научно-приложни приноси в научната и диагностичната дейности. Цялостната научна и

преподавателска дейност на Мария Николова, както и утвърденото ѝ място в международната и българската имунологична общност ми дават основание убедено да гласувам „за” и да препоръчам на почитаемите членове на Научното жури да гласуват положително доц. д-р Мария Християнова Николова, дмн да заеме академичната длъжност “Професор” в професионално направление 7.1. Медицина и научна специалност 01.06.23 “Имунология” в отдел „Имунология и Алергология” на НЦЗПБ.

София, 24.07.2013 г.

Подпис:

доц. д-р Г. Николов, д.м.